

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд на тема: “Морфофункционални особености и двигателни възможности на гръцки хандбалисти (девойки и жени) в зависимост от възрастта, квалификацията и игровия пост”

Докторант : Йорданис Одиссеевс Гианаку

Научен ръководител: проф. Даниела Дашева, ДН

Рецензент: доц. Емил Аврамов, доктор

за присъждане на образователната степен „доктор” в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, в професионално направление 7.6. Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“

Прегледа на документите показва, че докторанта е представил пълен комплект материали на хартиен носител, които са в съответствие със Закона за висше образование, Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), Наредбата за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в НСА“В. Левски“

Представения дисертационен труд е посветен на изключително важен въпрос по проблемите от съвременната подготовка в хандбала , а именно морфофункционални особености и двигателните възможности на гръцки хандбалистки, в зависимост от възраст, квалификация и игрови пост.

Проблемът е актуален поради сравнително малкото научни изследвания в областта на тази тематика. В тази връзка през последните години Гръцката федерация по хандбал, започна дейности за подбор на млади хандбалисти и хандбалистки от цялата страна, чрез специфична

програма за развитие на таланти. Резултатите от настоящото проучване могат да покажат правилната посока или необходимата корекция на тази програма.

Дисертационния труд представлява завършено научно изследване със своите научно-приложни приноси.

Представеният за рецензия труд е разработен в обем от 181 страници, онагледен е с 33 фигури и 33 таблици, както и две нормативни таблици за оценка по игрови пост. Литературния преглед е направен върху 129 източници от които 43 на кирилица и 86 на латиница.

Първа глава на дисертационния труд „Проучване и анализ на научната литература“ са разгледани и теоретично са анализирани проблемите на :

- Характеристика на съвременния хандбал
- Изследвания върху антропометричния и двигателния профил в хандбала
- Постановка на проблема

Авторът показва задълбочено познаване на теорията и методико-практическите особености на хандбала и в частност тези при морфологичните и двигателните възможности на хандбалистките, по възраст и игрови пост.

Направената работна хипотеза е отправна точка за реализиране на заложените експериментални изследвания.

Във втора глава „Цел, задачи, методика и организация на изследването“ целта е точно определена, поставените 6 задачи са конкретни и добре дефинирани.

Много сполучливо са определени обекта и предмета на изследването. Изследвани са 101 елитни гръцки състезателки по хандбал на възраст от 18 до 25 години, от девет хандбални клуба.

В „Методика на изследването“ е използван адекватен изследователски дизайн. Тестовите батерии са две – антропометрични показатели и спортно педагогическо тестиране, които са описани подробно и акуратно. Използваните математико-статистически методи са: алтернативен анализ, вариационен анализ, факторен анализ, метод на индексите, еднофакторен дисперсионен анализ (ANOVA), показатели за размер на ефекта, дискриминантен анализ и сигмален метод.

Най-представителната част на дисертационния труд е трета глава - „Анализ на резултатите“, където са и основните научни приноси. Успешно са интерпретирани антропометричните и спортно-техническите характеристики при 18-25 годишни хандбалистки. Детайлният анализ на признаците за физическо развитие може да претендира за научно-методичен принос, а също така и задълбоченият анализ на признаците за физическа дееспособност.

Факторната структура на специфичната двигателна работоспособност и технико-тактическа подготвеност на елитни гръцки хандбалистки се определя от три основни фактора и два допълнителни фактора, които обясняват относително висок процент от изходната дисперсия на изследваното явление. Най-значим принос към специфичната работоспособност имат уменията за скоростно изпълнение на различни удари във вратата на противника, свързано със специфичните скоростно-силови способности на горните крайници, което е основна характеристика на играта и определя нейния скоростно-силов характер.

Кулминацията в анализа на резултатите е използването на сигмалния метод за оценка, където на базата на изчислените оценки T , са разработени моделни характеристики за всички

игрови постове. Това е един от съществените научни приноси на дисертационния труд.

Финалното постижение на дисертационния труд е подготвената и научнообоснована нормативна система за оценка и контрол на спортната подготовка по игрови пост, която може да служи като ефективен инструмент за оптимизиране на подготовката.

Изводите и препоръките са добре формулирани, дисертационният труд е написан на добър език. Той е правилно структуриран и точно формулиран.

Въпреки огромния принос на дисертационния труд бихме желали дисертантът да отговори на следните въпроси:

1. Изградената нормативна база за контрол и оценка на специфичната работоспособност ще намери ли практическо приложение в хандбалните клубове, и дали Гръцката федерация е проявила интерес към нея?
2. На каква основа е разработена тестовата батерия, дали е специфична за Гърция или е заимствана?

Преценка на автореферата и публикациите.

Авторефератът е структуриран и отразява в резюме съдържанието на дисертацията. Представени са отделните основни части на труда – проучване, работна хипотеза, цел, задачи, методи на изследване, до същността а именно получени резултати и анализи, формирани изводи, препоръки и научни приноси. Докторантът е изпълнил изискването за публичност на труда преди официалната защита, като е представил необходимия брой публикации.

Установява се, че направените от нас при вътрешното обсъждане на дисертационния труд препоръки и критични бележки в цялост, са

взети под внимание. Извършени са съответните структурни и съдържателни корекции.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Имайки предвид гореизложеното считам, че дисертационния труд има необходимата фактологична, познавателна, педагогическа и приложна стойност. Изведени са приноси за теорията и практиката на хандбалната игра, което ми дава основание да гласувам с **положителен вот ДА** и предлагам на почитаемото научно жури да присъди **образователно-научната степен “доктор”** на **Йорданис Гианаку** в областта на висшето образование по професионално направление 7.6. Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.

28.04.2021 г.

Рецензент:

доц. Емил Руменов Аврамов, доктор

REVIEW

Of dissertation on the topic: **“Morph functional features and motor capabilities of Greek handball players (young girls and ladies) in relation to age, qualification and playing position.”**

PhD: Yordanis Odissevs Gianku

Scientific supervisor: Prof. Daniela Dasheva, PhD

Reviewer: Docent Emil Avramov, PhD

To award an educational degree “PhD” in the area of higher education 7. Healthcare and sport, in professional area 7.6. Sport, PhD program “Theory and methodology of sport sciences”

The review of the documents shows that the PhD student has presented a full set of materials on paper which correspond to the Higher Educational Law, The law for development of the academic staff of the Republic of Bulgaria, Regulation for acquiring an educational scientific degree “PhD” in NSA “V. Levski”

The presented dissertation is based on an extremely important topic – on the problems relating to the contemporary handball training – namely the morph functional features and motor capabilities of Greek handball players depending on age, qualification and playing position.

The problem is valuable due to the relatively little scientific research in the area. Furthermore, during recent years The Greek Handball Federation has started a selection process of young handball players throughout the whole country, through a specific program for development of talents. The results from this research can help directing this program the right way or correcting it.

The dissertation represents a finished scientific research with its scientifically applied contributions.

The presented for review work is developed in 181 pages, contains 33 figures and 33 charts as well as two normative charts with the purpose of evaluating a playable position. The literature review is made on 129 sources, 43 of which are in Bulgarian, 86 of which are in English.

The first chapter of the dissertation “Research and analysis of scientific literature” reviews and theoretically analyzes the problems connected to:

- Characteristics of contemporary handball
- Research on anthropometrical and motor profile in handball
- Statement of the problem

The author shows exhaustive knowledge in theory and methodological and practical features of handball and in particular the ones with morphological and motor capabilities of handball players based on age and playing position.

The stated hypothesis is a starting point for realization of the pledged experimental research.

In the second chapter “Goal, tasks, methodology and organization of the research” the goal is exactly defined, the 6 set tasks are comprehensive and well defined.

The subject of the research is successfully defined. There are 101 elite Greek handball contestants researched in the ages in between 18 – 25, from nine handball clubs.

Adequate research design is used in “Research methodology”. There are two testing barriers – anthropometrical indicators and sports pedagogy, which are described comprehensively and accurately. The used mathematical and statistical methods are: alternative analysis, variation analysis, factor analysis, index method, ANOVA, indicators of effect size, discriminant analysis and sigma method.

The most representative part of the dissertation is the third chapter – “Analysis of results”, where the main scientific contributions are made. The anthropometrical and sport related technical characteristics within 18 – 25 years old handball players are successfully interpreted. The detailed analysis of the features of physical development as well as the in-depth analysis of the features of physical incapability are worthy of scientific and methodological contribution.

The factor structure of the specific motor work capability and technical-practical qualification of elite Greek handball players is defined by three factors and two additional factors that define relatively high percentage initial dispersion of the research phenomenon. The speed performance skill for different types of shots in the opponent’s goal connected to the specific speed/strength capabilities of the upper limbs is the main feature of the game and defines its speed/strength character. This is the most valuable contribution towards the specific work capability.

The culmination of the analysis of the results is the use of the sigma method for evaluation based on T evaluations where model features are developed for every playable position. This is one of the valuable scientific contributions of the dissertation.

The final achievement of the dissertation is the developed and scientifically based normative system for evaluation and control of the sports preparation based on playing position which can serve as an effective instrument for optimizing the preparation.

The conclusions and recommendations are well formulated, the dissertation is grammatically correct. The dissertation is overall structured correctly and finely formulated.

Despite the huge contribution of the dissertation we would like the dissertation student to answer the following questions:

1. Will the normative base for control and evaluation of specific work capability made find practical application in handball clubs and has the Greek Federation shown interest towards it?
2. What is the base of the test battery, is it specific for Greece or is it carried of?

Assessment of the author's abstract and publications.

The author's abstract is structured and cumulated in a summary of the dissertation. The separate main parts of the dissertation are presented – research, work hypothesis, goal, results, research methodology, up to the essence – namely developed results and analysis, formed conclusions, recommendations and scientific contributions. The dissertation student has fulfilled the requirement of publicity of the dissertation before the official defense by presenting the required number of publications.

In the internal discussion we determined that the recommendations and critiques on the dissertation made by us have been taken into account. The relative structural and content corrections have been made.

CONCLUSION:

Taking into consideration the before mentioned I conclude that the dissertation has factual, cognitive, pedagogical and applicable value. Contributions for the theory and practice in handball are derived which gives me the reason to vote with a **positive vote YES** and I suggest to the honorable

scientific jury to award **educational scientific degree “PhD”** to **Yordanis Gianaku** in the area of higher education of professional area 7.6. Sport, PhD program “Theory and methodology of sport sciences”.

28.04.2021

Reviewer:

Docent Emil Rumenov Avramov, PhD